

(สำเนา)

ประกาศกรมเจ้าท่า

ที่ ๔๙ /๒๕๕๔

เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร

โดยที่ปรากฏว่า ปัญหาภาวะด้านมลพิษทางน้ำในประเทศไทย ทั้งปัจจุบันและในอนาคต มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวมของประเทศชาติได้

จากการดำเนินการติดตามและตรวจสอบด้านมลพิษทางน้ำของกรมเจ้าท่า และจากข้อมูลการศึกษาวิจัยของหน่วยงานต่างๆพบว่า แม่น้ำสายหลักของประเทศ อันได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำบางปะกง ภาวะมลพิษทางน้ำได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เป็นผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำในลำน้ำ สาเหตุของความเสื่อมโทรมในลำน้ำประการหนึ่งมาจากการระบายทิ้งสิ่งปฏิกูลจากฟาร์มสุกรลงสู่ลำน้ำ นั้นเอง เพื่อเป็นการแก้ไขบรรเทาความเสื่อมโทรมและภาวะมลพิษในลำน้ำ อันได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ทางกรมเจ้าท่า จึงกำหนดมาตรฐานการระบายน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกร ที่ปล่อยลงสู่ แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย โดยกรมเจ้าท่า ได้นำเอาประกาศกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกรออกสู่สิ่งแวดล้อม ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาบังคับใช้ ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“การเลี้ยงสุกร” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปตามน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์

“น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ๑ หน่วย” หมายความว่า น้ำหนักสุทธิของสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ สุกรขุนหรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักรวมกันเท่ากับ ๕๐๐ กิโลกรัม โดยให้คิดคำนวณน้ำหนักเฉลี่ยของสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์หรือแม่พันธุ์ตัวละ ๑๗๐ กิโลกรัม สุกรขุนตัวละ ๖๐ กิโลกรัม และลูกสุกรตัวละ ๑๐ กิโลกรัม

“การเลี้ยงสุกรประเภท ก” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เกินกว่า ๖๐๐ หน่วย

“การเลี้ยงสุกรประเภท ข” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ ๖๐ หน่วย แต่ไม่เกิน ๖๐๐ หน่วย

“การเลี้ยงสุกรประเภท ค” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ ๖ หน่วย แต่ไม่ถึง ๖๐ หน่วย

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำเสียที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจนเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

/ข้อ ๒. ...

ข้อ ๒ ให้แบ่งประเภทการเลี้ยงสุกรตาม ข้อ ๑ ออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- (๑) การเลี้ยงสุกรประเภท ก
- (๒) การเลี้ยงสุกรประเภท ข
- (๓) การเลี้ยงสุกรประเภท ค

ข้อ ๓ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากการเลี้ยงสุกรประเภท ก ต้องมีค่า ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าของความเป็นกรดและด่าง (pH Value) ต้องมีค่าระหว่าง ๕.๕ ถึง ๙.๐
- (๒) สารแขวนลอย (Suspended Solids) ต้องมีค่าไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๓) ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand) ต้องมีค่าไม่เกิน ๓๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๔) บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand) ต้องมีค่าไม่เกิน ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๕) ไนโตรเจนในรูปทีเคเอ็น (TKN หรือ Total Kjeldahl Nitrogen) ต้องมีค่าไม่เกิน ๑๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

ข้อ ๔ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากการเลี้ยงสุกร ประเภท ข และประเภท ค ต้องมีค่า ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าของความเป็นกรดและด่าง (pH) ต้องมีค่าระหว่าง ๕.๕ ถึง ๙.๐
- (๒) สารแขวนลอย (Suspended Solids) ต้องมีค่าไม่เกิน ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๓) ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand) ต้องมีค่าไม่เกิน ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๔) บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand) ต้องมีค่าไม่เกิน ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๕) ไนโตรเจนในรูปทีเคเอ็น (TKN หรือ Total Kjeldahl Nitrogen) ต้องมีค่าไม่เกิน ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

ข้อ ๕ การเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งให้เก็บแบบจ้วง (Grab Sampling) จากจุดที่สถานที่เลี้ยงสุกรระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม ในกรณีสถานที่เลี้ยงสุกรมีการระบายน้ำทิ้งหลายจุด ให้เก็บทุกจุดที่มีการระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๖ การตรวจสอบค่ามาตรฐานน้ำทิ้งจากการเลี้ยงสุกร ให้ใช้วิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การตรวจสอบค่าความเป็นกรดและด่าง ให้กระทำโดยใช้เครื่องวัดความเป็นกรดและด่างของน้ำ (pH meter) แบบ Electrometric Titrator ที่มีความละเอียดไม่ต่ำกว่า ๐.๑ หน่วย
- (๒) การตรวจสอบค่าสารแขวนลอย ให้กระทำโดยวิธีการกรองผ่านกระดาษกรองใยแก้ว (Glass Fiber Filter Disc) ออบให้แห้งที่อุณหภูมิ ๑๐๓-๑๐๕ องศาเซลเซียส
- (๓) การตรวจสอบค่าซีโอดี ให้ใช้วิธีย่อยสลายโดยโปตัสเซียมไดโครเมต (Potassium Dichromate Digestion) แบบ Open Reflex หรือ Closed Reflex
- (๔) การตรวจสอบค่าบีโอดี ให้กระทำโดยใช้วิธีการ อะไซด์ โมดิฟิเคชัน (Azide Modification) ที่อุณหภูมิ ๒๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๕ วัน ติดต่อกัน หรือ Membrane Electrode
- (๕) การตรวจสอบค่าไนโตรเจนในรูปทีเคเอ็น ให้ใช้วิธีการเจลดาล์ (Kjeldahl) และให้ตรวจวัดแอมโมเนียที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการ Colorimetric หรือ Ammonia Selective Electrode

ข้อ ๗ การตรวจสอบมาตรฐานการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงสุกร ตามข้อ ๖ ต้องเป็นไปตามคู่มือวิเคราะห์น้ำเสียที่สมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย กำหนดไว้ หรือตามวิธีการมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์น้ำและน้ำเสีย (Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater) ที่ American Public Health Association, American Water Work Association และ Water Environment Federation ของอเมริการ่วมกันกำหนดไว้ หรือตามวิธีการอื่นที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา

จึงประกาศให้ทราบกันทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(ลงชื่อ) ถวัลย์รัฐ อ่อนศิริ

(นายถวัลย์รัฐ อ่อนศิริ)

อธิบดีกรมเจ้าท่า

สำเนาถูกต้อง

ศุภพร

(นายศุภพร ภูเกษมวรังกูร)
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

ศุภพร/คัด/ทาน